

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (drugi senat)

z dne 13. novembra 2014*

„Predhodno odločanje — Socialna politika — Enako obravnavanje pri zaposlovanju in delu — Listina Evropske unije o temeljnih pravicah — Člen 21 — Direktiva 2000/78/ES — Členi 2(2), 4(1) in 6(1) — Diskriminacija na podlagi starosti — Nacionalna določba — Pogoj pri zaposlovanju policistov lokalne policije — Določitev najvišje starosti na 30 let — Utemeljitev“

V zadevi C-416/13,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Juzgado de lo Contencioso-Administrativo n° 4 de Oviedo (Španija) z odločbo z dne 16. julija 2013, ki je prispela na Sodišče 23. julija 2013, v postopku

Mario Vital Pérez

proti

Ayuntamiento de Oviedo,

SODIŠČE (drugi senat),

v sestavi R. Silva de Lapuerta, predsednica senata, K. Lenaerts, podpredsednik Sodišča v funkciji sodnika drugega senata, J.-C. Bonichot, A. Arabadžiev in J. L. da Cruz Vilaça (poročevalec), sodniki,

generalni pravobranilec: P. Mengozzi,

sodni tajnik: A. Calot Escobar,

na podlagi pisnega postopka,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

- za M. Vitala Péreza M. Noval Pato in I. Fernández-Jardón Fernández, odvetnika,
- za špansko vlado J. García-Valdecasas Dorrego in L. Banciella Rodríguez-Miñon, agenta,
- za nemško vlado T. Henze in J. Möller, agenta,
- za francosko vlado D. Colas in R. Coesme, agenta,
- za italijansko vlado G. Palmieri, agentka, skupaj s S. Varonejem, avvocato dello Stato,
- za Evropsko komisijo L. Lozano Palacios in D. Martin, agenta,

* Jezik postopka: španščina.

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 17. julija 2014

izreka naslednjo

Sodbo

- 1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago členov 2(2), 4(1) in 6(1)(c) Direktive Sveta 2000/78/ES z dne 27. novembra 2000 o splošnih okvirih enakega obravnavanja pri zaposlovanju in delu (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 5, zvezek 4, str. 79) ter člena 21(1) Listine Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljevanju: Listina).
- 2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med M. Vitalom Pérezom in Ayuntamiento de Oviedo (občina Oviedo, v nadaljevanju: Ayuntamiento), ker je ta izdala odločbo o odobritvi obvestila o natečaju, v katerem se je zahtevalo, da kandidati za delovna mesta policistov lokalne policije niso starejši od 30 let.

Pravni okvir

Pravo Unije

- 3 V uvodnih izjavah 18, 23 in 25 Direktive 2000/78 je navedeno:

„(18) Ta direktiva še zlasti ne zahteva, da bi vojska in policija, kaznilnice ali intervencijske službe zaposlile ali obdržale v službi osebe, ki nimajo ustreznih zmožnosti, da bi izvajale vse raznovrstne funkcije, ki bi jih morebiti morale glede na legitimni cilj ohranjati operativno usposobljenost teh služb.

[...]

(23) Pod zelo omejenimi pogoji je različno obravnavanje upravičeno, kadar neka značilnost, povezana [s] [...] starostjo [...], predstavlja bistveno in odločilno zahtevo za neki poklic, pod pogojem, da je cilj legitimen in zahteva sorazmerna. [...]

[...]

(25) Prepoved diskriminacije zaradi starosti je bistven del izpolnjevanja ciljev, opredeljenih v smernicah o zaposlovanju, in spodbujanja raznovrstnosti delovne sile. Vendar je v nekaterih okoliščinah različno obravnavanje v zvezi s starostjo lahko upravičeno in so s tem v zvezi potrebni posebni predpisi, ki so glede na položaj v državah članicah lahko med seboj različni. Bistveno je torej razlikovanje med upravičeno različnim obravnavanjem, zlasti tistim na podlagi legitimnih ciljev zaposlovalne politike, trga delovne sile in poklicnega usposabljanja, in diskriminacijo, ki mora biti prepovedana.“
- 4 V členu 1 Direktive 2000/78 je navedeno, da je namen te direktive opredeliti splošni okvir boja proti diskriminaciji zaradi vere ali prepričanja, hendikepiranosti, starosti ali spolne usmerjenosti pri zaposlovanju in delu, zato da bi se v državah članicah uresničevalo načelo enakega obravnavanja.
- 5 Člen 2 navedene direktive določa:

„1. V tej direktivi ‚načelo enakega obravnavanja‘ pomeni, da ne obstaja nikakršna neposredna ali posredna diskriminacija zaradi katerega od razlogov iz člena 1.

2. V smislu odstavka 1:

- (a) se šteje, da gre za neposredno diskriminacijo, kadar je, je bila ali bi bila oseba obravnavana manj ugodno kakor neka druga v primerljivi situaciji zaradi katerega od razlogov iz člena 1;

[...]“

6 V členu 3(1)(a) Direktive 2000/78 je pojasnjeno:

„V mejah pristojnosti, ki so prenesene na Skupnost, se ta direktiva uporablja za vse osebe, bodisi v javnem bodisi v zasebnem sektorju, vključno z javnimi telesi, kar zadeva:

- (a) pogoje, pod katerimi je dostopna zaposlitev, samozaposlitev ali delo, vključno z izbirnimi merili in pogoji za sprejem v službo, ne glede na to, za katero vejo dejavnosti ali hierarhično mesto gre, vključno z napredovanjem“.

7 Člen 4(1) te direktive določa:

„Ne glede na člen 2(1) in (2) lahko države članice predvidijo, da različno obravnavanje, ki temelji na neki značilnosti v zvezi s katerim od motivov iz člena 1, ne predstavlja diskriminacije, če zaradi narave določene poklicne dejavnosti ali zaradi konteksta, v katerem se izvaja, takšna značilnost predstavlja bistveno in odločilno zahtevo za neki poklic, pod pogojem, da je cilj legitimen in zahteva sorazmerna.“

8 Člen 6 Direktive 2000/78 določa:

„1. Ne glede na člen 2(2) lahko države članice predvidijo, da različno obravnavanje zaradi starosti ne predstavlja diskriminacije, če ga v kontekstu nacionalnega prava objektivno in razumno utemeljujejo z legitimnim ciljem, vključno z legitimnimi cilji zaposlovalne politike, delovnega trga in poklicnega usposabljanja, in če so načini uresničevanja tega cilja primerni in nujni.

Tako različno obravnavanje je lahko med drugim:

[...]

- (c) z določitvijo najvišje starosti za zaposlitev, ki temelji na zahtevah glede usposobljenosti za zadevno delovno mesto, ali na potrebi po primerni dobi zaposlenosti pred upokojitvijo.

[...]“

Špansko pravo

9 V Španiji je vseh 17 avtonomnih skupnosti sprejelo zakone ali druge predpise v zvezi s kadrovsko ureditvijo lokalne policije, ki se glede najvišje starosti za dostop do tega poklica razlikujejo. Nekateri zakoni namreč določajo, da je ta 30 let, drugi pa ne določajo nobene omejitve.

10 V členu 18(6) zakona 2/2007 avtonomne skupnosti kneževine Asturija o koordinaciji lokalne policije (Ley 2/2007 de Coordinación de las Policías Locales de la Comunidad Autónoma del Principado de Asturias) z dne 23. marca 2007 (BOE št. 169 z dne 16. julija 2007) je pojasnjeno, da imajo policisti lokalne policije te naloge:

„Pomoč državljanom, varovanje oseb in premoženja, prijetje in pridržanje storilcev kaznivih dejanj, preventivno patroljiranje, urejanje prometa in podobne naloge, ki jim jih naložijo nadrejeni.“

- 11 Člen 32(b) tega zakona kot splošen pogoj za zaposlitev v lokalni policijski enoti med drugim določa:
„[...]“
(b) najnižjo starost 18 let in najvišjo starost 30 let“.
- 12 Zakon 2/2007 je bil sprejet na podlagi pristojnosti, ki jih španska ustava daje avtonomnim skupnostim, v okviru sistemskega zakona 2/1986 o varnostnih službah (*Ley Orgánica 2/1986 de Fuerzas y Cuerpos de Seguridad*) z dne 13. marca 1986 (BOE št. 63 z dne 14. marca 1986).
- 13 Člen 11(1) sistemskega zakona 2/1986 za službe državne varnosti določa te funkcije:
„1. Naloga služb državne varnosti je varovati svobodo izvrševanja pravic in svoboščin ter zagotavljati varnost državljanov z opravljanjem teh funkcij:
a) nadzorovanje spoštovanja zakonov in splošnih predpisov z izvrševanjem ukazov, ki jih prejmejo od organov, v okviru svojih pooblastil;
b) pomoč osebam in njihovo varovanje ter zagotavljanje varstva in nadzora nad ogroženim premoženjem, ne glede na vzrok;
c) nadzorovanje in varovanje javnih prostorov in zgradb, za katere je to potrebno;
d) zagotavljanje zaščite in varnosti visokih predstavnikov;
e) ohranjanje in po potrebi ponovna vzpostavitev javnega reda in varnosti;
f) preprečevanje kaznivih dejanj;
g) preiskovanje kaznivih dejanj, da bi se odkrili in prijeli domnevni storilci, zaseženje instrumentov, proizvodov in dokazov o kaznivih dejanjih ter njihova predložitev pristojnemu sodišču in sestavljanje upoštevnihih tehničnih in izvedenskih poročil;
h) zbiranje, prejemanje in analiziranje vseh informacij, ki so pomembne za javni red in varnost, ter preučevanje, načrtovanje in izvrševanje metod in tehnik za preprečevanje kriminala;
i) sodelovanje s službami civilne zaščite v primeru resne nevarnosti katastrofe ali naravne nesreče v skladu s pogoji, določenimi v zakonodaji o civilni zaščiti.“
- 14 Člen 53(1) sistemskega zakona 2/1986, ki določa funkcije lokalnih policijskih enot, določa:
„Lokalne policijske enote opravljajo te funkcije:
a) varovanje organov lokalnih skupnosti in zagotavljanje nadzora ali varstva njihovih zgradb in prostorov;
b) urejanje in vodenje prometa v mestnem središču ter signaliziranje v skladu s prometnimi predpisi;
c) ugotavljanje števila prometnih nesreč, ki so se zgodile v mestnem središču;
d) opravljanje nalog upravne policije, kar zadeva sklepe, odloke in druge občinske predpise, ki spadajo v njihovo pristojnosti;
e) sodelovanje pri nalogah pravosodne policije [...];

- f) zagotavljanje pomoči v primeru nesreče, katastrofe ali naravne nesreče s sodelovanjem pri izvrševanju načrtov za civilno zaščito, kot določa zakon;
- g) izvajanje preventivnih ukrepov in vsega, kar je potrebno za preprečevanje kaznivih dejanj [...];
- h) nadzorovanje javnih prostorov in sodelovanje na poziv s službami državne varnosti in s policijo avtonomnih skupnosti pri varovanju na protestih in ohranitvi reda pri večjih shodih;
- i) sodelovanje na poziv pri reševanju zasebnih sporov.“

Spor o glavni stvari in vprašanje za predhodno odločanje

- 15 M. Vital Pérez je 8. aprila 2013 vložil tožbo pred predložitvenim sodiščem zoper odločbo Ayuntamiento z dne 7. marca 2013, s katero so bili odobreni posebni pogoji, določeni v obvestilu o javnem natečaju, namenjenemu zapolnitvi petnajstih delovnih mest policistov lokalne policije.
- 16 M. Vital Pérez je izpodbijal zakonitost točke 3.2 navedenega obvestila o javnem natečaju, s katero se je zahtevalo, da kandidati nimajo več kot 30 let. Po mnenju tožeče stranke iz postopka v glavni stvari je s to zahtevo kršena njena temeljna pravica do dostopa do javnih funkcij pod enakimi pogoji, ki jo zagotavljata španska ustava in Direktiva 2000/78.
- 17 M. Vital Pérez predlaga razglasitev ničnosti navedene točke 3.2, ker ta vsebuje pogoj, ki ni niti utemeljen niti upravičen, saj je ustrezna fizična sposobnost za opravljanje nalog zagotovljena s preizkusi telesnih zmogljivosti, ki se zahtevajo v obvestilu o natečaju. Navaja, da morajo kandidati v skladu s točko 3.5 navedenega obvestila namreč imeti „ustrezne fizične in psihične sposobnosti za opravljanje nalog v zvezi z delovnim mestom in za opravljanje preizkusov telesnih zmogljivosti“, navedenih v obvestilu o natečaju iz postopka v glavni stvari.
- 18 M. Vital Pérez poudarja, da različni odloki ali zakoni, ki so jih izdale avtonomne skupnosti, ne določajo nikakršne starostne omejitve (Andaluzija, Aragonija, Baleari, Kanarski otoki, Kastilija-Manča, Katalonija ali Estremadura) oziroma to omejitev določajo na 35 let (Baskija) ali 36 let (Galicija in Valencia).
- 19 Ayuntamiento trdi, da je z določitvijo tega starostnega pogoja zgolj spoštovala zakon 2/2007. Poleg tega naj bi se pri utemeljitvi tega ukrepa opirala na člen 6 Direktive 2000/78 in Sodišče naj bi vsekakor že odločilo v prid navedenemu pogoju v sodbi Wolf (C-229/08, EU:C:2010:3).
- 20 Predložitveno sodišče, ki poudarja, da je Tribunal Supremo v sodbah z dne 21. marca in 17. oktobra 2011 razveljavilo zakonsko določbo, v skladu s katero je bila določena izključitev kandidatov, starejših od 30 let, iz javnega natečaja za inšpektorje nacionalne policije – pripravnike, meni, da starostni pogoj iz postopka v glavni stvari ne izpolnjuje merila sorazmernosti. To sodišče namreč trdi, da obstajajo manj strogi ukrepi, kot je določitev najvišje starosti, ki omogočajo uresničitev zastavljenega cilja, to je, da so policisti lokalne policije v posebni fizični pripravljenosti, ki se zahteva za opravljanje njihovega poklica. Prav opravljanje zahtevnih preizkusov telesnih zmogljivosti pa naj bi bil poseben pogoj v obvestilu o javnem natečaju.
- 21 To sodišče tudi meni, da fizične pripravljenosti, ki se zahteva za zaposlitev policistov lokalne policije, ni mogoče primerjati z „izjemno veliko fizično sposobnostjo“, ki se zahteva za gasilce, in sicer zaradi različne narave njihovih nalog, tako da sodbe Wolf (EU:C:2010:3) ni mogoče neposredno uporabiti v obravnavanem primeru.

- 22 V teh okoliščinah je Juzgado de lo Contencioso-Administrativo n° 4 de Oviedo prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo to vprašanje:

„Ali členi 2(2), 4(1) in 6(1)(c) Direktive [...] 2000/78[...] ter člen 21(1) [Listine] v delu, v katerem prepovedujejo vsakršno diskriminacijo zaradi starosti, nasprotujejo temu, da se v objavi javnega natečaja občine, ki se izrecno sklicuje na regionalni zakon države članice, za dostop do delovnega mesta policista lokalne policije določi najvišja starost 30 let?“

Vprašanje za predhodno odločanje

Uvodna ugotovitev

- 23 Predložitevno sodišče v okviru tega predloga za sprejetje predhodne odločbe Sodišče sprašuje o razlagi člena 21 Listine in določb Direktive 2000/78.
- 24 Opozoriti je treba, da je Sodišče priznalo obstoj načela prepovedi diskriminacije na podlagi starosti, ki ga je treba šteti za splošno načelo prava Unije in ki je bilo na področju zaposlovanja in dela konkretizirano v Direktivi 2000/78 (sodbi Küçükdeveci, C-555/07, EU:C:2010:21, točka 21, ter Prigge in drugi, C-447/09, EU:C:2011:573, točka 38).
- 25 To pomeni, da če je Sodišču v okviru spora med posameznikom in državno upravo predloženo vprašanje za predhodno odločanje, katerega predmet je razlaga splošnega načela prepovedi diskriminacije na podlagi starosti, kot je določeno v členu 21 Listine, in določb Direktive 2000/78, potem Sodišče vprašanje preuči le glede na to direktivo (glej v tem smislu sodbo Tyrolean Airways Tiroler Luftfahrt, C-132/11, EU:C:2012:329, točke od 21 do 23).

Vprašanje za predhodno odločanje

- 26 Predložitevno sodišče z vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba člene 2(2), 4(1) in 6(1)(c) Direktive 2000/78 razlagati tako, da nasprotujejo nacionalni zakonodaji, kakršna je ta v postopku v glavni stvari, ki za zaposlovanje policistov lokalne policije določa najvišjo starost 30 let.
- 27 Za odgovor na postavljeno vprašanje je treba preučiti, ali zakonodaja iz postopka v glavni stvari spada na področje uporabe Direktive 2000/78, in če je tako, ali vsebuje različno obravnavanje na podlagi starosti, ki je lahko v nekaterih primerih glede na navedeno direktivo upravičeno.
- 28 Najprej je treba poudariti, da je iz naslova, uvodnih izjav, vsebine in cilja Direktive 2000/78 razvidno, da ta skuša vzpostaviti splošen okvir, ki zagotavlja enako obravnavanje „pri zaposlovanju in delu“ vseh oseb, tako da jim omogoči učinkovito varstvo pred diskriminacijo, ki temelji na enem od razlogov iz člena 1 te direktive, med katerimi je tudi starost (sodbi Hütter, C-88/08, EU:C:2009:381, točka 33, ter Georgiev, C-250/09 in C-268/09, EU:C:2010:699, točka 26).
- 29 Natančneje glede uporabe te direktive v okviru postopka v glavni stvari je treba ugotoviti, da iz člena 3(1)(a) te direktive izhaja, da se ta uporablja za vse osebe tako v javnem kot v zasebnem sektorju, vključno z javnimi telesi, kar zadeva zlasti pogoje, pod katerimi je dostopna zaposlitev, samozaposlitev ali delo, vključno z izbirnimi merili in pogoji za sprejem v službo, ne glede na to, za katero vejo dejavnosti ali hierarhično mesto gre.
- 30 Člen 32(b) zakona 2/2007 z določitvijo, da oseb, starejših od 30 let, ni mogoče zaposliti v lokalnih policijskih enotah, vpliva na pogoje za zaposlitev teh delavcev. Zato je treba šteti, da taka zakonodaja določa pravila v zvezi z dostopnostjo zaposlitve v javnem sektorju v smislu člena 3(1)(a) Direktive 2000/78.

- 31 Iz tega izhaja, da se ta direktiva uporablja za položaj, kot je ta, ki je predmet spora, o katerem odloča predložitveno sodišče.
- 32 V zvezi z vprašanjem, ali zakonodaja iz postopka v glavni stvari uvaja različno obravnavanje glede na starost, je treba opozoriti, da v skladu s členom 2(1) Direktive 2000/78 „načelo enakega obravnavanja“ pomeni, da ne obstaja nikakršna neposredna ali posredna diskriminacija zaradi katerega od razlogov iz člena 1“ te direktive. V členu 2(2)(a) te direktive je pojasnjeno, da se za potrebe uporabe odstavka 1 šteje, da gre za neposredno diskriminacijo, kadar je obravnavanje ene osebe manj ugodno kakor obravnavanje druge osebe v primerljivem položaju iz katerega od razlogov iz člena 1 iste direktive.
- 33 V obravnavanem primeru člen 32(b) zakona 2/2007 učinkuje tako, da so nekatere osebe obravnavane manj ugodno od drugih oseb, ki so v primerljivem položaju, zgolj zato, ker so starejše od 30 let. Taka zakonodaja nedvomno uvaja različno obravnavanje, ki neposredno temelji na starosti v smislu člena 1 v povezavi s členom 2(2)(a) Direktive 2000/78.
- 34 Preveriti je še treba, ali je tako različno obravnavanje lahko upravičeno glede na člena 4(1) in 6(1) Direktive 2000/78.
- 35 Na prvem mestu, v zvezi s členom 4(1) Direktive 2000/78 je treba poudariti, da lahko v skladu z besedilom te določbe „države članice predvidijo, da različno obravnavanje, ki temelji na neki značilnosti v zvezi s katerim od motivov iz člena 1 [te direktive], ne predstavlja diskriminacije, če zaradi narave določene poklicne dejavnosti ali zaradi konteksta, v katerem se izvaja, takšna značilnost predstavlja bistveno in odločilno zahtevo za neki poklic, pod pogojem, da je cilj legitim in zahteva sorazmerna“.
- 36 V zvezi s tem je Sodišče že razsodilo, da iz člena 4(1) Direktive 2000/78 izhaja, da ni razlog tisti, s katerim je utemeljeno različno obravnavanje, ampak je to značilnost, ki je povezana z razlogom, ki mora pomeniti bistveno in odločilno zahtevo za nek poklic (glej sodbi Wolf, EU:C:2010:3, točka 35, ter Prigge in drugi, EU:C:2011:573, točka 66).
- 37 V skladu z ustaljeno sodno prakso pa so posebne fizične sposobnosti značilnost, ki je povezana s starostjo (sodbi Wolf, EU:C:2010:3, točka 41, ter Prigge in drugi, EU:C:2011:573, točka 67).
- 38 V obravnavanem primeru je iz člena 18(6) zakona 2/2007 razvidno, da naloge policistov lokalne policije zajemajo zlasti pomoč državljanom, varovanje oseb in premoženja, prijetje in pridržanje storilcev kaznivih dejanj, preventivno patroljiranje in urejanje prometa.
- 39 Čeprav za nekatere od teh nalog, kot na primer pomoč državljanom ali urejanje prometa, očitno res ni potreben velik fizični napor, pa lahko naloge v zvezi z varovanjem oseb in premoženja, prijetjem in pridržanjem storilcev kaznivih dejanj ter preventivnim patroljiranjem zahtevajo uporabo fizične moči.
- 40 Narava zadnjenavedenih nalog zahteva posebno fizično sposobnost, kajti fizične pomanjkljivosti pri opravljanju navedenih nalog imajo lahko resne posledice, ne le za same policiste in tretje osebe, ampak tudi za ohranitev javnega reda (glej v tem smislu sodbo Prigge in drugi, EU:C:2011:573, točka 67).
- 41 Iz tega izhaja, da je za opravljanje poklica policista lokalne policije posebno fizično sposobnost mogoče šteti za „bistveno in odločilno zahtevo za neki poklic“ v smislu člena 4(1) Direktive 2000/78.
- 42 Španska vlada v zvezi s ciljem, ki mu sledi zakonodaja iz postopka v glavni stvari, navaja, da je namen zakona 2/2007, ki za dostop do lokalnih policijskih enot določa starostno omejitev 30 let, poskrbeti za operativno usposobljenost in dobro delovanje teh policijskih enot, z zagotavljanjem, da lahko na novo zaposleni uslužbenci opravljajo fizično najzahtevnejše naloge v razmeroma dolgem obdobju svoje poklicne poti.

- 43 V zvezi s tem je treba navesti, da je v uvodni izjavi 18 Direktive 2000/78 pojasnjeno, da ta direktiva ne zahteva, da bi policija zaposlila ali obdržala v službi osebe, ki nimajo ustreznih zmožnosti, da bi izvajale vse raznovrstne funkcije, ki bi jih morebiti morale glede na legitimni cilj ohranjati operativno usposobljenost teh služb.
- 44 Skrb za zagotovitev operativne usposobljenosti in dobrega delovanja policije je torej legitimen cilj v smislu člena 4(1) Direktive 2000/78 (glej v tem smislu sodbo Wolf, EU:C:2010:3, točka 39).
- 45 Kljub temu pa je treba preučiti, ali je nacionalna zakonodaja iz postopka v glavni stvari z določitvijo take starostne omejitve naložila sorazmerno zahtevo, to pomeni, ali je ta omejitev primerna za uresničitev zastavljenega cilja in ali ne presega tega, kar je potrebno za njegovo uresničitev.
- 46 V zvezi s tem je treba opozoriti, da je v skladu z uvodno izjavo 23 Direktive 2000/78 različno obravnavanje lahko upravičeno „pod zelo omejenimi pogoji“, kadar neka značilnost, povezana tudi s starostjo, pomeni bistveno in odločilno poklicno zahtevo.
- 47 Poleg tega je treba člen 4(1) navedene direktive razlagati ozko, ker dopušča odstopanje od načela prepovedi diskriminacije (sodba Prigge in drugi, EU:C:2011:573, točka 72).
- 48 V zvezi s tem je treba preveriti, ali so ob upoštevanju tega, kar je bilo navedeno v točkah od 39 do 41 te sodbe, posebne fizične sposobnosti, ki se zahtevajo za opravljanje naloge policista lokalne policije, nujno povezane z določeno starostno skupino in ali teh sposobnosti nimajo osebe, ki presegajo določeno starost.
- 49 Pri temu preverjanju je treba upoštevati elemente, navedene v nadaljevanju.
- 50 Prvič, iz predložitvene odločbe je razvidno, da je med zakonodajami avtonomnih skupnosti, ki se nanašajo na policiste lokalne policije, glede določitve najvišje starosti za dostop do tega poklica očitna razlika. V nekaterih zakonodajah je ta določena na 30 let ali več (35 let, 36 let ali 40 let), druge avtonomne skupnosti pa so se odločile, da ne bodo postavile nikakršne omejitve.
- 51 Drugič, španska vlada je v odgovoru na pisno vprašanje Sodišča potrdila, da je bil pogoj v zvezi z najvišjo starostjo 30 let za dostop do funkcije policista nacionalne policije – katerega naloge, določene v členu 11 zakona 2/1986, so podobne tistim, ki so dodeljene lokalni policiji – odpravljen.
- 52 Tretjič, poudariti je treba, da je Sodišče v sodbi Wolf (EU:C:2010:3, točka 44) ugotovilo, da je ukrep določitve najvišje starosti 30 let za zaposlitev v okviru operativne poklicne gasilske enote sorazmeren, ker se je izkazalo, da je taka omejitev nujna za zagotovitev operativnosti in dobrega delovanja zadevnega poklica.
- 53 Vendar je Sodišče do te ugotovitve prišlo šele potem, ko je na podlagi znanstvenih dokazov, ki so mu bili predloženi, ugotovilo, da so za nekatere naloge gasilcev v operativni poklicni gasilski enoti, kot je gašenje požarov, potrebne „izjemno velike“ fizične sposobnosti in da ima zelo malo uslužbencev, ki so starejši od 45 let, zadostne fizične sposobnosti za opravljanje te dejavnosti. Po navedbah Sodišča bi zaposlitev pri višji starosti povzročila, da preveliko število uslužbencev ne bi moglo opravljati fizično najzahtevnejših nalog. Poleg tega taka zaposlitev ne bi omogočala, da tako zaposleni uslužbenci navedene naloge izpolnjujejo dovolj dolgo. Nazadnje, razumna organizacija poklicne gasilske službe za operativno poklicno gasilsko enoto zahteva medsebojno odvisnost delovnih mest, ki so fizično zahtevna in niso primerna za starejše uslužbence, in delovnih mest, ki so fizično manj zahtevna in za te uslužbence primerna (sodba Wolf, EU:C:2010:3, točki 41 in 43).

- 54 V skladu z ugotovitvami predložitvenega sodišča z vidika nalog, dodeljenih policistom lokalne policije, kakor so opisane v točki 38 te sodbe, sposobnosti, ki jih morajo imeti ti policisti, da bi lahko opravljali nekatere od teh nalog, niso vedno primerljive z „izjemno velikimi“ fizičnimi sposobnostmi, ki se sistematično zahtevajo od gasilcev zlasti pri gašenju požarov.
- 55 V zvezi s tem je treba poudariti, da je, kot je bilo navedeno v točki 17 te sodbe, v točki 3.5 obvestila o javnem natečaju, namenjenega zapolnitvi delovnih mest policistov lokalne policije Ayuntamiento, določeno, da morajo kandidati za ta mesta imeti „ustrezne fizične in psihične sposobnosti za opravljanje nalog v zvezi z delovnim mestom in za opravljanje preizkusov telesnih zmogljivosti“, navedenih v tem obvestilu. Gre za zahtevne in izločilne preizkuse telesnih zmogljivosti, ki po navedbah predložitvenega sodišča omogočajo uresničitev cilja, da so policisti lokalne policije v posebni fizični pripravljenosti, ki se zahteva za opravljanje njihovega poklica, na manj restriktiven način, kot je določitev najvišje starosti.
- 56 Poleg tega na podlagi podatkov iz spisa, predloženega Sodišču, in pisnih stališč, ki so mu bila predložena, ni mogoče trditi, da cilj zagotavljanja operativne usposobljenosti in dobrega delovanja lokalnih policijskih enot zahteva ohranitev določene starostne strukture, v skladu s katero je treba zaposlovati samo uslužbenke, mlajše od 30 let.
- 57 Iz teh preudarkov izhaja, da je bila z zakonom 2/2007, ki določa tako starostno omejitev, naložena nesorazmerna zahteva.
- 58 Zato je treba člen 4(1) Direktive 2000/78 razlagati tako, da nasprotuje nacionalni zakonodaji, kot je ta iz postopka v glavni stvari, ki pri zaposlovanju policistov lokalne policije določa najvišjo starost 30 let.
- 59 Na drugem mestu, v zvezi s členom 6(1) Direktive 2000/78 je treba navesti, da ta določa, da različno obravnavanje zaradi starosti ne pomeni diskriminacije, če je to v kontekstu nacionalnega prava objektivno in razumno utemeljeno z legitimnim ciljem, povezanim zlasti z zaposlovalno politiko, delovnim trgom in poklicnim usposabljanjem, ter če so načini uresničevanja tega cilja primerni in nujni. V drugem pododstavku, točka (c), tega odstavka, na katerega se predložitveno sodišče izrecno sklicuje v svojem vprašanju, je določeno, da je tako različno obravnavanje lahko „[določitev] najvišje starosti za zaposlitev, ki temelji na zahtevah glede usposobljenosti za zadevno delovno mesto, ali na potrebi po primerni dobi zaposlenosti pred upokojitvijo“.
- 60 Zato je treba preveriti, ali je pogoj v zvezi z najvišjo starostjo 30 let za dostop do funkcije policista lokalne policije, kot izhaja iz člena 32(b) zakona 2/2007, upravičen z legitimnim ciljem v smislu člena 6(1) Direktive 2000/78 ter ali so načini uresničevanja tega cilja primerni in nujni.
- 61 V postopku v glavni stvari člen 32(b) zakona 2/2007 ne vsebuje nobenega sklicevanja na cilje tega zakona.
- 62 Vendar kot je Sodišče razsodilo, na podlagi člena 6(1) Direktive 2000/78 ni mogoče sklepati, da bi nenatančna določitev v zakonodaji iz postopka v glavni stvari glede zastavljenega cilja lahko samodejno izključila možnost, da je ta zakonodaja utemeljena na podlagi te določbe. Če take natančne določitve ni, je pomembno, da je z drugimi elementi, ki so vzeti iz splošnega okvira zadevnega ukrepa, mogoče opredeliti osnovni cilj tega ukrepa, in sicer zaradi sodnega nadzora njegove zakonitosti ter primernosti in nujnosti uporabljenih načinov uresničevanja tega cilja (sodbi Palacios de la Villa, C-411/05, EU:C:2007:604, točki 56 in 57, in Komisija/Madžarska, C-286/12, EU:C:2012:687, točka 58).
- 63 V zvezi s tem je treba najprej poudariti, da čeprav je španska vlada navedla, da je cilj zadevnega ukrepa uravnotežena starostna struktura, pa iz podatkov iz spisa, predloženega Sodišču, ni razvidno, da bi bil namen tega ukrepa spodbujanje novih zaposlitev. Torej ni mogoče šteti, da ta ukrep spodbuja cilje zaposlovalne politike v smislu člena 6(1) Direktive 2000/78.

- 64 Vendar je iz preudarkov predložitvenega sodišča, ki je edino pristojno za razlago nacionalne zakonodaje, ki se uporablja, razvidno, da glede na morebitno uporabo člena 6(1) Direktive 2000/78 v postopku v glavni stvari starostni pogoj, določen v zakonu 2/2007, temelji na zahtevi glede usposobljenosti za zadevno delovno mesto in nujnosti primerne dobe zaposlenosti pred upokojitvijo ali premestitvijo na drugo delovno mesto.
- 65 Ker so ti cilji navedeni v členu 6(1), drugi pododstavek, točka (c), Direktive 2000/78, lahko „objektivno in razumno“ „v kontekstu nacionalnega prava“, kot je določeno v tem členu 6(1), utemeljijo različno obravnavanje na podlagi starosti.
- 66 Preveriti je še treba, ali so načini uresničevanja teh ciljev primerni in nujni.
- 67 V zvezi s tem je treba poudariti, da imajo države članice široko diskrecijsko pravico pri izbiri ukrepov, s katerimi lahko uresničijo svoje cilje na področju socialne politike in politike zaposlovanja. Vendar posledica uresničevanja take diskrecijske pravice ne sme biti izničenje bistva izvajanja načela prepovedi diskriminacije zaradi starosti (sodbi Age Concern England, C-388/07, EU:C:2009:128, točka 51, in Ingeniørforeningen i Danmark, C-499/08, EU:C:2010:600, točka 33).
- 68 Na prvem mestu, v zvezi s ciljem usposabljanja, ki se zahteva za delovno mesto policista lokalne policije, je iz točke 7 obvestila o javnem natečaju, ki ga je odobrila Ayuntamiento, razvidno, da morajo kandidati, ki so uspešno opravili ta natečaj, pred nastopom službe neko obdobje opravljati „izbirno usposabljanje“, njegovo trajanje pa določita regionalna šola lokalne policije ali Ayuntamiento.
- 69 V členu 36 zakona 2/2007, edini določbi tega zakona, ki ureja usposabljanje policistov lokalne policije, je zgolj navedeno, da šola javne varnosti kneževine Asturija „zagotavlja usposabljanje [...], spodbujanje in specializacijo“ članov lokalne policijske enote, nikjer pa niso pojasnjene značilnosti zadevnega usposabljanja.
- 70 Na podlagi nobenega elementa, predloženega Sodišču, ni mogoče šteti, da je starostna omejitev pri zaposlovanju primerna in nujna glede na cilj zagotavljanja usposabljanja zadevnih policistov.
- 71 Na drugem mestu, v zvezi s ciljem zagotavljanja primerne dobe zaposlenosti pred upokojitvijo je treba najprej navesti, da je po navedbah predložitvenega sodišča upokojitvena starost policistov lokalne policije določena na 65 let. Čeprav predložitveno sodišče navaja tudi premestitev na drugo delovno mesto pri 58 letih, gre za možnost, ki je dana policistom lokalne policije na njihov predlog in ki poleg tega ne vpliva na upokojitveno starost.
- 72 Iz tega izhaja, da ni mogoče šteti, da je nacionalna zakonodaja, kakršna je ta iz postopka v glavni stvari, ki za zaposlovanje policistov lokalne policije določa najvišjo starost 30 let, nujna za to, da se za navedene policiste zagotovi primerna doba zaposlenosti pred upokojitvijo v smislu člena 6(1)(c) Direktive 2000/78. Dejstvo, da je „običajna“ upokojitvena starost v splošni ureditvi socialne varnosti določena na 67 let, v zvezi s tem ni upoštevno.
- 73 Zato različnega obravnavanja, ki izhaja iz določbe, kakršna je člen 32(b) zakona 2/2007, ni mogoče utemeljiti na podlagi člena 6(1)(c) Direktive 2000/78.
- 74 V teh okoliščinah je treba na postavljeno vprašanje odgovoriti, da je treba člene 2(2), 4(1) in 6(1)(c) Direktive 2000/78 razlagati tako, da nasprotujejo nacionalni zakonodaji, kakršna je ta v postopku v glavni stvari, ki za zaposlovanje policistov lokalne policije določa najvišjo starost 30 let.

Stroški

- ⁷⁵ Ker je ta postopek za stranki v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški, priglašeni za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (drugi senat) razsodilo:

Člene 2(2), 4(1) in 6(1)(c) Direktive Sveta 2000/78/ES z dne 27. novembra 2000 o splošnih okvirih enakega obravnavanja pri zaposlovanju in delu je treba razlagati tako, da nasprotujejo nacionalni zakonodaji, kakršna je ta v postopku v glavni stvari, ki za zaposlovanje policistov lokalne policije določa najvišjo starost 30 let.

Podpisi